

När det som kallas religiös debatt mellan ateister och kristna blossar upp är innehållslösheten ofta påfallande. I det ena lägret står företrädare för ateisterna och hävdar att Gud inte finns och att alla religiösa yttringar är av ondo och uttryck för förtryck och vidskepelse, och i det andra lägret de som vill framföra sin kristenhet, som framhåller att Gud visst finns och att ateisternas kampanjer är oerhörda provokationer, medan de egna frälsningskampanjerna inte är det.

Som **Mikael Lindfelt** skriver i sin essä har vi å ena sidan den fattiga och filosofiskt irrelevanta bilden av religiositet som kampanjateisterna för fram. Det enda perspektivet som tillåts är ett kunskapsperspektiv: som om religion handlade om fakta och empiri – en syn som **Salla Peltonen** diskuterar i sin kolumn.

Å andra sidan är det ännu mer slående att den niddbild som ateisterna målar upp, i debatterna försvaras av kristna som själva är fångade i det kunskapsorienterade sättet att se sin värld och sin religiositet. Den krampaktiga jakten på Gudsbevis handlar om just detta. **Malena Björkgren** reflekterar kring ämnet i sitt bidrag.

Här är det kanske viktigt att påpeka att jag skriver i ett nordiskt-, och därför kulturellt sett kristet sammanhang (inte t.ex. buddhistiskt), och att jag generaliserar både vad gäller ”ateister” och ”kristna”.

Alternativa sätt att se på religiositet är dock svåra att formulera kort och slagkraftigt. I intervjun med **Patrik Hagman** framgår att han inte har några förslag på hur universums tillblivelse gått till, skillnaden för honom ligger i om världen är skapad eller inte. Det gör frågan till en trosfråga med existentiella konsekvenser.

Vetenskapen svarar inte på existentiella frågor, som naturvetaren **Esko Valtaoja** konstaterar. Och det, bör det kanske påpekas, är inte en brist hos vetenskapen, liksom det inte är en svaghet hos religionen att den inte kommer med vetenskapliga teorier. Att anhängare av en vetenskaplig världsbild ofta omedvetet gör vetenskapen till ett slags teologi, och att t.ex. kreationister söker vetenskapliga bevis för sina slutsatser (istället för att dra slutsatser ur bevisen) kan varken vetenskap eller religion lastas för.

Det som filosofin och Ikaros kan göra – och bör göra – är att försöka diskutera de bästa argumenten i olika perspektiv och försöka förstå vad som sägs. **Camilla Kronqvist** för i sin text fram vad det betyder att verkligen lyssna på en människa; att inte på förhand enligt eget tycke ordna sin verklighet i vad man tillåter sig att förstå – och *hur* man tillåter sig att förstå.

Att vi är hänvisade till oss själva och varandra med våra egna och gemensamma perspektiv och tolkningar är både vår stora styrka och svaghet i den tillvaro vi delar som de varelser vi är. Eller för att använda ett språk som bättre fångar vad det är fråga om: att vi själva måste ta ansvar för vem vi är och vad vi gör med våra liv är både en välsignelse och en förbannelse. Och, om man tar frågorna på allvar, är det aldrig frågor som vi kan överlåta till vare sig vetenskaperna eller till religiösa auktoriteter. ■

OM IKAROS

Ikaros är en politiskt oberoende tidskrift om människan och vetenskapen. Ikaros ger utrymme för en öppen diskussion om vetenskapens roll i samhället. Tipsa dina vetgiriga vänner om Ikaros. Och kom ihåg att du stöder oss bäst genom att prenumerera. Tidskriften utkommer i år med fyra nummer.

Dessa och många artiklar ur tidskriften, kan också läsas på Ikaros hemsida www.fbf.fi/ikaros.

Respektive skribent ansvarar själv för artiklar publicerade i Ikaros. Åsikter framförda i signerade artiklar eller i intervjuer delas inte nödvändigtvis av redaktionen. Vi förbehåller oss rätten att redigera texter. Skribenten anses medge publicering såväl i tryck som digitalt.

SKRIBENTER

Erik Wahlström, författare och journalist.

Salla Peltonen, doktorand i kvinnovetenskap (Åbo Akademi)

Malena Björkgren, TD (Åbo Akademi)

Merete Mazzarella, författare och professor emerita i nordisk litteratur (Helsingfors Universitet)

Mari Lindman, doktorand i filosofi (Åbo Akademi)

Lars Hertzberg, professor emeritus i filosofi (Åbo Akademi).

Hugo Strandberg, TD och tf akademi-
lektor i filosofi (Åbo Akademi).

Camilla Kronqvist, FD (Åbo Akademi).

Hannes Nykänen, docent och forskare i filosofi (Åbo Akademi).

Hans Rosing, pensionerad lektor i vetenskapsfilosofi (Åbo Akademi) och samhällsdebattör.

Mikael Lindfelt, docent i etik och universitetslektor i teologi (Åbo Akademi).

IMPRESSUM

Postadress: FBF c/o Ikaros,
Hagsgatan 12, 20540 Åbo, Finland
Tfn: 050 308 89 82 (Marcus Prest)
E-post: ikaros@abo.fi
Webbsida: www.fbf.fi/ikaros
ISSN 1796-1998

Chefredaktör och ansvarig utgivare: Marcus Prest
Redaktionen: Jonas Ahlskog,
Erik Hallstenson, Lars Hertzberg,
Hugo Strandberg, Göran Torrkulla
Layout: Esko Schmitz,
esko.schmitz@gmail.com
Title foto: © akkianer / photocase.com
Tryckeri: Ekenäs Tryckeri,
www.ekenasstryckeri.fi

Prenumeration:
helår 25 e / fortlöpande 20 e
(studerande och arbetslösa -50%)
Ikaros konto: Sampo 800016-71135946
BIC/SWIFT: DABAFIHH
Annon priser: Kontakta redaktionen

Ikaros är en del av Folkets Bildningsförbunds verksamhet, www.fbf.fi